

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 895/2015
20.04.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у спору тужиље Ј.Ј. из Б., чији је пуномоћник С.Л., адвокат из Б., против туженог Ц.з.з.о.д.и.о. из Б., ради оцене законитости дисциплинске мере престанка радног односа, враћања на рад, накнаде штете и уплате доприноса, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 494/12 од 30.10.2014. године, у седници одржаној 20.04.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 494/12 од 30.10.2014. године.

Образложење

Правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 494/12 од 30.10.2014. године одбијена је жалба тужиље и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 12676/10 од 20.10.2011. године, којом је: 1) одбијен тужбени захтев којим је тужиља тражила да се поништи решење туженог бр. 2946/5 од 23.12.2004. године, којим јој је изречена дисциплинска мера престанка радног односа и решење туженог бр. 152/1 од 31.01.2005. године, којим је потврђена ова дисциплинска мера и тужени обавезе да је врати на рад и распореди на радно место – послове које је обављала пре доношења ових решења (радно место васпитача); 2) одбијен тужбени захтев којим је тужиља тражила да се тужени обавезе да јој накнади штету због изгубљене зараде за период од 01.02.2005. до 31.12.2010. године у износу од 2.647,889,50 динара са законском затезном каматом на појединачно одређене месечне износе од доспелости до исплате и да надлежном фонду у њену корист уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање од дана престанка радног односа до дана враћања на рад; 3) одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд испитао је побијану пресуду применом чл. 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125/04, 111/09), који

се примењује на основу чл. 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14) и нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда из чл. 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог, на пословима васпитача у П.з.у.з.д.и.о.о.з.и.з.. На основу пријаве о повреди радне дисциплине од 06.10.2004. године против тужиле је покренут дисциплински поступак. Решењем директора тужене од 23.12.2004. године изречена јој је дисциплинска мера престанка радног односа због учињене теже повреде радне дисциплине из чл. 59. тачка 5. Закона о радним односима у државним органима. Приговор тужиле, изјављен против првостепеног решења, одбијен је решењем директора туженог од 31.01.2005. године. Према изнетим разлозима, тужила је 04.10.2004. године, у вечерњим сатима, гађала ножем штићеника туженог Д.К због одбијања послушности и тако му нанела малу повреду у виду огреботине на десној ноzi. На основу налаза и мишљења судског вештака, који је обавио и разговор са штићеником туженог, утврђено је да је он употребио термин „фрљнут“ (мислећи на нож) у значењу да је то било преко руке, што је према мишљењу вештака осликавало његово аутентично виђење и опис догађаја. Према својим интелектуалним и емоционалним капацитетима, штићеник није способан да измишља догађаје, како би остварио неки свој циљ, јер нема тај ниво закључивања и предвиђања. Није склон конфабулацијама, односно поремећајима сећања у смислу неистинитог или лажног сећања, због чега је вештак био мишљења да се у време спорног догађаја нешто десило и да је могуће да основни догађај одговара реалности. Притом, том догађају су присуствовале и две малолетне штићенице прихватилишта које су у разговору са психологом прихватилишта потврдиле наводе малолетног штићеника Д.К..

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право, када су закључили да је тужиле законито престао радни однос код туженог изрицањем дисциплинске мере престанка радног односа и када су одбили и остале акцесорне тужбене захтеве (за реинтеграцију, накнаду штете због изгубљене зараде и уплату доприноса).

У конкретном случају, тужиле је престао радни однос код туженог изрицањем дисциплинске мере престанка радног односа због теже повреде радних обавеза и дужности, а не дисциплине, како погрешно стоји у побијаним решењима и нижестепеним одлукама, применом чл. 59. став 1. тачка 5. Закона о радним односима у државним органима („Службени гласник РС“, бр. 48/91 са изменама). Ради се о злоупотреби службеног положаја, односно прекорачењу овлашћења. Поступак тужиле, која је радила на пословима васпитача код туженог, а који се састоји у томе да је 04.10.2004. године гађала ножем штићеника туженог због одбијања послушности (одбијања да оде на спавање), када је нанела штићенику малу повреду у виду огреботине на десној ноzi, представља облик физичког злостављања, изричито забрањеног законима и општим актима туженог, како правилно закључују нижестепени судови. Управо тужила, која је васпитач, била је дужна да покаже посебан степен пажње, одговорности, ненасилног и благог понашања према штићеницима у прихватилишту где је радила јер та

обавеза произилази из Основа програма васпитног рада у домовима за децу и младе без родитељског старања.

Према члану 3. тачка 1. Конвенције о правима детета, у свим активностима које се тичу деце, без обзира да ли их предузимају јавне или приватне институције социјалног старања, судови, административни органи или законодавна тела, најбољи интереси детета биће од прворазредног значаја. Према тачки 2. истог члана, стране уговорнице обавезују се да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законских старатеља или других појединаца који су правно одговорни за дете и у том циљу ће предузети све одговарајуће законодавне и административне мере. У том смислу, према члану 19. тачка 1. ове Конвенције, стране уговорнице ће предузети одговарајуће законске, административне, социјалне и образовне мере за заштиту детета од свих облика физичког или менталног насиља, повређивања или злостављања, запостављања или немарног поступања, малтретирања или експлоатације, укључујући сексуално злостављање, док је под бригом родитеља, законских заступника или било које друге особе која се брине о детету. Коначно, према члану 37. тачка 1. ове Конвенције, стране уговорнице ће обезбедити да ни једно дете не буде подвргнуто мучењу или другом окрутном, нехуманом или понижавајућем поступку или кажњавању.

Имајући у виду наведене прописе, као и Основе програма васпитног рада у домовима за децу и младе без родитељског старања, нижестепени судови су правилно закључили да је тужилца као васпитач предузела меру кажњавања која није адекватна програмима васпитног рада. Тачније, укључила је примену физичке силе, што према наведеним прописима није допустиво.

Иначе, дисциплински поступак против тужилце спроведен је законито, применом чланова 62, 62а и 62б Закона о радним односима у државним органима.

У ревизији тужилце, у претежном делу, понављају се жалбени наводи који су били предмет правилне оцене другостепеног суда. Такође, оспорава се оцена изведених доказа, чиме се посредно побија утврђено чињенично стање, што према чл. 398. став 2. ЗПП, не може бити ревизијски разлог.

На основу чл. 405. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Предраг Трифуновић, с.р.**